

CoC.
Playful
Minds

EVALUERING PRAKSISFORTÆLLING, 2020

Co- create

PRAKSISFORTÆLLING NR. 1 FRA BILLUND BUILDS – SKABENDE VERDENSBORGERE
BØRN I BILLUND ER SKABENDE VERDENSBORGERE

CO-CREATE

Praksisfortælling nr. 1 fra Billund Builds 2020

Udgivet af CoC Playful Minds

Forfatter: Laura Bruhn, CoC Playful Minds

Redaktion: Laura Bruhn, Trine Enggaard Sennels, Natasha Helene Nørup Pedersen og Karin M. Villumsen, CoC Playful Minds

Ansvarshavende redaktør: Karin M. Villumsen, CoC Playful Minds

CoC Playful Minds www.cocplayfulminds.org

Introduktion

Praksisfortællinger er fortællinger fra Billund Builds forløb i uge 5 i dagtilbud og skoler i Billund Kommune. Fortællinger beskriver udsnit af, hvordan børn og voksne undersøger, leger, idéudvikler og skaber både proces og produkter under ét fælles og overordnet tema. I 2020 under temaet Skabende Verdensborgere.

Dette er én praksisfortælling ud af en række, som skal ses i sammenhæng med den overordnede evalueringsrapport for Billund Builds – Skabende Verdensborgere.

EN STOR TAK til alle, der har deltaget og givet samtykke til, at vi har kunnet samle, systematisere og formidle fortællinger og praksisviden fra Billund Builds.

HVAD ER BILLUND BUILDS?

Billund Builds er et læringsprojekt og et læringsfællesskab mellem dagtilbud og skoler i Billund Kommune. Formålet med Billund Builds er at skabe læringsmiljøer, der fremmer børns brede kompetencer og skabende evner koblet med en dannelse som verdensborger – at være moralsk forpligtet på hinanden i fællesskaber og i verden.

I projektet får både børn og fagprofessionelle erfaringer med og forståelser for, hvordan de kan samskabe proces og produkt på en legende, kreativ og eksperimenterende måde. Billund Builds er både et hands-on projekt i én fælles uge og en platform for videndeling og kompetenceudvikling. Sammen skaber børn og voksne nye og forbundne læringsmiljøer – og er med til at give Børnenes Hovedstad indhold, betydning og udtryk.

Billund Builds er drevet af CoC Playful Minds i samarbejde med Billund Kommune og LEGO Fonden.

VISIONEN FOR BØRNEENES HOVEDSTAD

"Billund er børnenes hovedstad. Her lærer børn gennem leg og er skabende verdensborgere"

Børn i Billund leger og eksperimenterer sig klogere på Billund Builds-temaet Skabende Verdensborgere

Hvordan kan man lege og eksperimentere sig klogere på begrebet Skabende Verdensborger? Det satte vi os for at undersøge, da dette års Billund Builds kulminerede i uge 5. Her legede og eksperimenterede børnene rundt om i kommunen sig klogere på temaet Skabende Verdensborgere.

Store som små børn over hele kommunen reflekterede over og diskutererede temaet Skabende Verdensborgere. De havde mange forskellige bud på, hvad det vil sige at være skabende verdensborger: "Man skal være miljøvenlig sådan, at planeten får det bedre", fortalte Markus fra 5. klasse på Hejnsvig Skole. Anna fra 4. klasse, også Hejnsvig Skole, supplerede: "Man kan hjælpe med ikke at smide skrald ude i naturen". En anden dreng fra Hejnsvig Skole tænkte, at en skabende verdensborger er "én der skaber mad, ligesom min far. Så skaber man jo noget, som man kan spise". "Man skal være sød, passe på naturen...", fortalte en dreng fra Sdr. Omme Skole. På Vestre Skole i Grindsted tænkte en dreng, at en skabende verdensborger "er én, der gør noget for verden og ikke bare for sit eget land". Nogle børn havde sværere ved at sætte ord på, hvad en skabende verdensborger er: "Det er svært, når man ikke engang ved, hvad det er...", fortalte en dreng fra Sdr. Omme.

På Billundskolen beskæftigede 4. årgang sig også med temaet Skabende Verdensborgere. CoC Playful Minds var med, da børnene her dykkede ned i og blev klogere på begrebet:

Det er mandag morgen i uge 5, og vi er med hos 4. klasserne på Billundskolen. Sammen med lærerne kaster vi os i fællesskab ud i at indsamle viden om børnenes oplevelse af trafikken i Billund by under dette års Billund Builds-tema Skabende Verdensborgere. Det viser sig at blive en proces, hvor både

børn og voksne bliver klogere på trafiksikkerhed, og ikke mindst også dét at være skabende verdensborger set fra børnenes perspektiv.

I ugens drejebog står, at formålet for mandagen er, at børnene får "tænkt over begrebet Skabende Verdensborgere og vækket nysgerrigheden i forhold til at agere som skabende verdensborgere". De skal lege navneleg og lave dramatiske øvelser og stillbilleder formet med kroppen. Men allerførst er vi nysgerrige på, hvad børnene overhovedet forstår ved begrebet Skabende Verdensborgere. Nogle fortæller, at de tænker, det er noget med kristendom, eller en gud, der skaber verden. Andre tænker på en klog dreng eller en borger, der gør en forskel og skaber ting. Den næste times tid dykker vi mere ned i børnenes tanker. Vi samles i en rundkreds i klyngen foran klasseværelserne og gør klar til at lege. Vi lægger ud med en navneleg og skal gå rundt og hilse på hinanden. "Hej, mit navn

er Laura, jeg er skabende verdensborger". Når vi har hilst på én, bytter vi navne. Som navnelegen skrider frem, hopper navnene rundt. Børnene griner, og det bliver sværere og sværere at huske hvilket navn, man har byttet sig frem til. Navnelegen understøttes også af navneskilte, børnene får udleveret, hvor deres navne efterfølges af et klistermærke med årets Billund Builds-maskot. Gennem legen og udtalen af 'skabende verdensborger' sættes børnenes fantasi og forestillinger i gang på en 'ufarlig' måde. Alle kan være med. På den måde holdes børnenes fokus i løbet af ugen på dét at være skabende verdensborger.

Tilbage i rundkredsen udfoldes begrebet Skabende Verdensborgere med børnene i tre refleksionsrunder: 1) at være borger, 2) at være skabende og 3) at være Skabende Verdensborgere.

I fællesskab bryder vi begrebet ned til først at handle om at være borger. Idéen er, at børnene kreativt bearbejder, hvad det vil sige at være en borger. Børnene skal først vise med kroppen, hvordan de tænker, et barn ser ud. De fleste går ned på knæ og taler babysprog til hinanden eller gnider hænderne under øjnene som om de græder. Legen fortsætter, og børnene viser hinanden, hvordan de forestiller sig en voksen ser ud. Flere finder en løftet pegefinger frem og rynker panden.

Dernæst skal børnene reflektere over det at være skabende. Det gør de ved at dramatisere én, der bygger, tegner, leger osv. Flere begynder at hamre som var de en tømmer med hammer, bræt og søm, da de skal vise én, der bygger. Børnene smiler og griner højlydt med hinanden.

Til sidst samler vi op i fællesskab – hvad vil det sige at være skabende verdensborger? Hvad gør man som skabende verdensborger? Hvem kan skabe? Hvad betyder det at skabe? Udgangspunktet for refleksionerne er børnenes dramatiseringer, og herigennem udvikler børnene en fælles forståelse af dét at skabe.

Børnene fortæller, hvordan de forstår dét at være skabende som at lege, bygge, skabe et nyt liv. Det er, når man laver noget og får noget frem. "Kan man lade være med at være skabende?". "Nej, for alle leger og bygger", siger en dreng. I rundkredsen reflekterer både børn og voksne og når frem til forskellige forståelser af at være skabende. "Når man ligger på sofaen, skaber man ikke noget", er der én, der siger. "Så man kan godt lade være med at være skabende?". En anden bryder ind: "Selvom man ligger på sofaen, har man skabt et godt eller dårligt liv", mener han. I fællesskab reflekterer de sig frem til, at dét at skabe er at tage stilling til noget aktivt, "og det kan man jo ikke lade være med", fortæller en af børnene.

ET LÆRERPERSPEKTIV: OM AT LEGE SIG TIL LÆRING

I rundkredsen og legene er lærerne med. Deres rolle er at støtte børnene i deres refleksioner og at hjælpe børnene med at skabe mening. Da vi et par uger efter projektet taler med lærerne, fortæller de, at dét at lege sig til læring også var interessant for dem. En lærer fortæller, at hun har set nogle andre sider af nogle af børnene. Det er særligt den fælles opstart med briefing og leg, hvor legene lægger op til noget af det, de skal arbejde med.

"Det er en god ting og en fed idé. Det har vi ikke brugt før på den måde", fortæller hun.

Normalt har de haft fælles opstart for at fortælle om dagens program, men ikke gearet børnene op til det, de skulle eller leget, hvor børnene fik bevæget sig. "Børnene kunne også godt lide det. De blev nysgerrige på, hvad de skulle", bemærker hun.

S. 4. PRAKSISFORTÆLLING 1

Refleksionerne fortsætter rundt i rundkredsen. Nu taler vi om, hvad en verdensborger kunne være. "En der hjælper med fremtiden og til at gøre verden god", er der én, der siger. En anden byder ind med sin forståelse af verdensborger: "En der hjælper med at gøre verden til et mere sikkert og bedre sted". Flere af børnene tænker, at man som verdensborger skal se hele verden: "Man skal se det hele som skabende verdensborger". De reflekterer videre og er enige om, at man i hvert fald skal skabe noget nyt.

Formålet med at starte med navnelegen er at skabe en sammenhæng til børnenes efterfølgende refleksioner. Når børnene præsenterer sig som skabende verdensborgere som en del af en leg, bliver det en anledning til, at de tænker over om de selv kan være skabende verdensborgere. I de kropslige refleksioner efter legen når børnene frem til, at det kan de faktisk være. Det at være skabende verdensborger er ikke længere kun en del af en leg, men en reel mulighed for dem. Imellem de tre refleksioner er der også tid til at tænke højt med sidekammeraterne, inden det bliver delt i plenum. At tænke højt med en anden er en god øvelse i

samskabende kompetencer, netop fordi man må dele sit perspektiv og dermed bliver hørt og lyttet til.

Børnene er engagerede i refleksionerne og vil gerne bidrage med deres input. Da vi når til næste skridt i drejebogen, hvor børnene skal pege på steder i byen, de gerne vil undersøge i forbindelse med temaet "Sikker trafik i Billund by", er der mange, der rækker hånden op. Børnene er varmet op efter refleksionslegen og vil gerne bidrage med deres inputs. Børnene er med til at definere de steder, de bruger i byen, og vi får nye vinkler på byen med børnenes blikke.

Om eftermiddagen går vi en tur for at undersøge nogle af de usikre og utrygge steder i trafikken i byen, børnene har foreslået. En gruppe drenge begynder at snakke om trafikken i andre lande. De siger, at de har lidt svært ved at se meningen med projektet. Vi taler om vores snak i rundkredsen i morges, hvor vi reflekterede over dét at være skabende verdensborger. Men de har endnu svært ved at forholde sig til, at de selv kan være skabende verdensborgere. De fortæller, at det kunne være spændende at kigge på

trafikken i andre lande. De kender trafikken i Danmark, men de kender ikke trafikken andre steder, så der kan de lære mere, mener de. De vil gerne lære noget om et andet land, hvor de ikke har samme trafik som os. "Vi kunne tage to dage til Dubai", er der én, der foreslår. Vi snakker frem og tilbage om trafiksikkerhed og at være skabende verdensborger. Sammen forsøger vi at skabe mening, så de kan se en mening med projektet. Vi snakker bl.a. om en krusedulle, de blev introduceret til først på dagen – en visuel krusedulle, der var med til at forklare processen og ugens forløb. Først på ugen vil der måske være kaos og frustrationer – noget, der er naturligt i sådan en proces. Gruppen af drenge, der fortæller, at det er svært, er med i en faciliteret proces for første gang, og derfor kan det være svært at se meningen med sådan en proces. Deres frustrationer er naturlige. I løbet af ugen har drengene brug for støtte for at holde motivationen og se meningen. De reagerer til tider lidt forvirrede og utrygge, fordi ugens forløb er et brud med skolens vanterammer. Krusedullen bliver et redskab i løbet af ugen til at forklare, at frustrationer og en oplevelse af kaos er naturligt i sådan en proces.

Ugens Program

I løbet af ugen beskæftiger børnene sig løbende med begrebet Skabende Verdensborgere. Undervejs er der også frustration blandt børnene. "Hvorfor skal det overhovedet hedde skabende verdensborger?", spørger en pige. Mandagens leg og refleksion bliver resten af ugen brugt

som udgangspunkt til yderligere refleksioner børn og voksne imellem og som grundlag for at hjælpe børnene med at skabe mening. Refleksionerne og krusedullen suppleres med fortællinger, f.eks. en fortælling om en detektiv, der skal indsamle materiale for at se sammenhænge og uddrage konklusioner, der skal understøtte mening og motivation.

Sidst på ugen er de frustrationer, børnene i løbet af ugen har givet udtryk for, begyndt at samle sig til noget, der giver mere mening. Udviklingen i børnenes forståelse, tilegnelse og læringsprogression afspejler sig også i deres vidensvægge, der har været en god støtte for både børn og voksne i forløbet. Børnene har i løbet af ugen dokumenteret deres proces på vidensvægge og brugt dem til selv at følge med i deres egen proces samt som udgangspunkt til formidling og strukturering af viden.

Øvelse gør mester! Det er en proces for børnene at indgå i et faciliteret samskabelsesforløb som dette. Det gælder også for de voksne. Børnene er i løbet af ugen blevet klogere på både processen og dét at være skabende verdensborger. Da vi spørger børnene i 4. klasse igen i slutningen af projektet, hvad de tænker på, når de hører ordene Skabende Verdensborgere, lyder det: Det er "én eller flere, der skaber og gør en forskel", "én, der tænker på hele verden" og "én, der har indflydelse på dagen og udretter store ting eller små ting". Børnene fortæller, at en skabende verdensborger "er folk, der skaber ting, og at man næsten ikke kan lade være med at skabe ting".

IDÉUDVIKLE

LÆS MERE

- **Om Skabende Verdensborgere:** <https://www.cocplayfulminds.org/vores-verden/programmer/playful-skills/billund-builds/billund-builds-skabende-verdensborgere/>
- **Lege – energizers og icebreakers:** <https://www.cocplayfulminds.org/videnlab/toolbox/lege-energizers-og-icebreakers/>
- **Tools:** <https://www.cocplayfulminds.org/videnlab/toolbox/tools/>

